

JULIJ
1 S. Presv. kri.
2 N. 5. pobnik.
3 P. Leon II.
4 T. Dan nedvja.
5 S. Anton M. Z.
6 C. Bogomila
7 P. Ciril in Met.
8 S. Elizabeta Port.
9 N. 6. pobnik.
10 P. Amalija
11 T. Pij I.
12 S. Mohor in Fort.
13 C. Marijeta
14 P. Bonaventura
15 S. Henrik

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI I N URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKES ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 131.

CHICAGO, ILL., TOREK, 11. JULIJA — TUESDAY, JULY 11, 1939

LETNIK (VOL.) XLVIII.

Vojno vežbanje na Angleškem - Poljska išče zaveznice

Južna tretjina Anglije imela nočno vežbanje za slučaj zračnega napada. — Angleška vlada hotela s tem napraviti vtis na nazije. — Govorniki povdarjali, da bo Anglija nastopila, ako bo Nemčija zasedla Gdansk.

London, Anglija. — Južna tretjina angleškega otoka je imela zadnjo soboto ponoči priliko doživeti v mali meri, kaj jo čaka, ako bo res izbruhnila vojna. Po odredbi vlade se je namreč izvršilo med prebivalstvom vežbanje, kaj storiti v slučaju zračnega napada.

Celokupni južni konec države, izvzemši Londona, je bil v popolni temi od 11. zvečer v soboto do 4. jutraj v nečr. Privrat se je zdaj zgodilo delo. Po svetovni vojni, da so bila obrežna mesta vržena v temo. Skozi temno ozračje pa so brneli aeroplani, ki so izvedli namišljen bombni napad na mesta, na kar je tudi protiaeroplanska artilerija stopila v akcijo. Tako je bil položaj podoben pravi vojni in prebivalstvo je imelo priliko videti, kaj ga utegne čakati.

Ti manevri so imeli dvojni namen. Prvi je bil ta, da je imela armada z ljudstvom vred dobro vajo za slučaj, ako bi nastopila resnična potreba; drugi cilj, ki ga je imela vlada pred očmi, pa je bil v tem, da se napravi vtis na države, ki bi bile v vojni Angliji sovražne; med temi je v prvi vrsti Nemčija. Kakor je bilo že omenjeno, skuša Anglija na vsak način prepričati nazije, da zdaj popolnoma resno misli in, da ne morejo pričakovati nobenega pomirjanja več. Z manevri je zdaj ponovno pokazala, da je pripravljena na vsako skrajnost.

Istočasno so tudi razni govorniki povdarjali, da bo Anglija šla pod vsakim pogojem na pomoč Poljski. Med drugimi je govoril tudi minister za vzgojo, ki je skoraj direktno izjavil, da bo Anglija stopila v akcijo, ako bo Nemčija zasedla Gdansk. Ne bo šlo pri tem, je povdarjal, za Gdansk sam, marveč za celo Evropo. Nemčija namreč dobro ve, da bo s padcem Gdanska ogrožena neodvisnost Poljske; Poljska pa je nasprotno trdnjava, ki varuje Evropo pred nazijskim gospodstvom.

EDEN ZAGONETNIH UMOROV POJASNJEN
Cleveland, O. — Tukajšnje mesto je prišlo vsaj na delno jasnost glede cele vrste umorov, ki so se dogajali skoraj skozi cela štiri leta in vsi na enak način, namreč, da je bilo truplo vsake umorjene žrtve razsekano in kosi razmetani po raznih zapuščenih krajih. Policiji se je posrečilo na nekak način izslediti nekega 52 letnega moškega, po imenu Frank Dolezal, ki je priznal enega teh umorov, namreč nad neko Mrs. Florenco Polillo. Ta umor se je izvršil v januarju 1936 in, kakor Dolezal izpoveduje, se je z žensko sprl v svoji sobi, ko mu je hotela vzeti denar, jo zabodel z mesarskim nožem in nato njeno truplo razsekal. Vseh žrtve, umorjenih na tak mesarski način, je bilo najdenih skupno 12, toda aretira-

NAZIJI SNUBIJO BOLGARIJO

Obljubljajo ji vrnitev izgubljenega ozemlja.

Berlin, Nemčija. — Med tukajšnjim obiskom bolgarskega min. predsednika Kiosseivanova so naziji napeli vse sile, da pridobijo njegovo državo v ožjo zvezo z Nemčijo. V to svrhu so mu obljubili pomoč v prašanju, v katerem je Bolgarija najbolj interesirana, namreč v tem, da pridobi nazaj svoje ozemlja, ki jih je svoječasnoma morala odstopiti deloma Rumuniji, deloma Jugoslaviji. Tudi gospodarsko namerava Nemčija bolj tesno prikleniti Bolgarijo na se in se točasno vodijo pogajanja med obema.

DRŽAVNI POGREB ZA MORNARIŠKEGA TAJNIKA

Washington, D.C. — Ta popoldne se je vršil pogreb pokojnega mornariškega tajnika, C. A. Swanson, ki je preminil zadnji petek, ko se je mudil na počitnicah v Blue Ridge pogorju. Državne pogrebne slovesnosti so se vršile v senatski dvorani. Pokojnik je bil star 77 let in je bil slabega zdravja že od 1936.

STRELJAL NA MAČKO — UBIL ŽENO

Flint, Mich. — 61 letni pastor Wilson Lane je hotel v petek ustreliti neko mačko. Tri strela je oddal na njo, a je ni zadel. Pri četrtem strelu se mu je naboj zataknil in, ko ga je skušal izvleči, se mu je orožje sprožilo ter je krogla zadela njegovo ženo v glavo in jo ubila.

RELIFARJI BODO POSLANI NA DELO

Chicago, Ill. — Relifna administracija tega mesta je odločila, da bo 1.626 delavcev njih relifarjev poslanih s 17. julijem na delo na razne projekte, da si bodo odslužili podporo, ki jo dobivajo.

ŠKOF BO GOVORIL NA CIO ZBOROVANJU

Chicago, Ill. — Na masnem zborovanju, ki ga priredi delavska organizacija CIO prihodnjo nedeljo v Coliseum, bo nastopil kot govornik tudi tukajšnji škof Sheil, kateri bo otvoril zborovanje z molitvijo. Med glavnimi govorniki na zborovanju bo predsednik CIO, John Lewis.

PO KAT. SVETU

Dunaj. — Po novem nazijskem ukazju se bodo dobrodelna društva sv. Vincenca Pavlanskega po celi bivši Avstriji vzela izpod katoliške uprave in postavila pod državno oskrbo. Država bo prevzela vse zapiske in tudi denar. Kot vzrok se navaja, da v nazijski državi ne sme obstojati nikakoli dobrodelje, marveč samo podpora.

Chicago, Ill. — Tukajšnji škof Sheil bo prvi med ameriški cerkvenimi dostojanstveniki, ki bo preletel Atlantik. Kot potnik se bo namreč odpeljal 26. julija na aeroplanu Atlantic Clipper, in sicer na obisk v Vatikan.

Freiburg, Nemčija. — Cerkevne oblasti tukajšnje nadškofije so pripravile malo molitveno knjižico za italijanske delavce, ki so v Nemčiji zaposleni tekom poletja. S tem so poskrbele, da ti delavci ne bodo brez verske oskrbe v deželi, katere jezika ne razumejo.

Mexico City. — V državi Jalisco je duhal pijanec in pričel streljati na neko cerkev in pričel streljati na njo. Pri tem je bilo šest oseb ubitih.

MODRA ODLOČITEV SODNIKA

Norristown, Pa. — 12 dedičev za neko žensko se je potegovalo za družinsko sv. pismo, ki ga je ženska zapustila, in stvar je prišla zadnji petek pred sodnika. Ta je izrekel izredno modro odločitev, namreč, da ima vsakdo od dedičev enako pravico do

KREPI ZVEZO Z ANGLIJO

Poljski zastopnik v o d i nove razgovore z angleško vlado. — Prijateljski odnosi z Litvenijo.

Varšava, Poljska. — Med tem, ko je Poljska sama neomajno odločena, da bo z orožjem branila mesto Gdansk, o katerem pravi, da pomeni za njo življenjsko žilo, je pa malo manj sigurna, da v slučaju krize v resnici lahko računa na svoji zaveznicu, Anglijo in Francijo. Še vedno se ji namreč zdi možno, da bi Chamberlain v odločilnem trenutku utegnil omahovati in napraviti s Poljsko isto, kar je napravil s Čehoslovako. Da prepreči kaj takega, se Poljska trudi, da svoje zavezništvo z zapadnimi državama tako utrdi, da ne bo dovoljevalo nikakega umika.

V to svrhu vodi po naročilu svoje vlade poljski poslanik v Londonu, E. Raczyński, nove razgovore z angleško vlado, katerih cilj je, da se stvari tesnejša vez vojaških in političnih odnosov med obema državama. Istočasno pričakuje Poljska tudi znatnega denarnega posojila od Anglije, da si bo lahko nabavila potrebnega vojnega materiala in pa za vzdrževanje skoraj milijona mož pod orožjem.

V tem kritičnem času išče Poljska tesnih prijateljskih vezi tudi s svojimi sosednjimi državami. Pri tem so vredni omeniti zlasti njeni odnosi z Litvenijo. Še pred komaj dobrim letom ste bili ti dve državi na robu medsebojne vojne, toda skupna nevarnost, ki jima preti od Nemčije, je njuna nasprotstva razpršila in razmerje med njima je že docela prijateljsko.

'ŠIRITE AMER. SLOVENCA'

knjige; sporazumejo pa naj se med seboj, ali naj jo ima vsak po en mesec v letu, ali pa naj se knjiga raztrga na 12 delov.

Iz Jugoslavije

Velika slavnost ob priliki 550 obletnice Vidovdana na Kosovem polju. — Poročilo o jugoslovanskih komunistih, ki so se borili v Španiji. — Raznotere druge zanimive vesti širom stare domovine.

Velika slavnost Vidovdana

Belgrad, 30. junija. — Letos je bila na Vidovo dne 28. junija prvič obhajana svečana proslava zgodovinske obletnice prav na Kosovem polju. Proslava je bila mogočna in zanosna. Udeležilo se je več kakor 100.000 ljudi iz vseh krajev Jugoslavije, ki so prišli, da se poklonijo Sv. Lazarju in Mlošu Obiliću ter obnove njuno zaprisego. Pokrovitelj te proslave je bil knez Namestnik Pavle. Vlada ni poslala brzojavni pozdrav, v katerem je med drugim poudaril, da je kosovska tragedija omogočila narodni preporod in končno vstajenje Jugoslavije. Vojsko in vlado je zastopal armadni general g. M. Nedić, a slovesne obrede pa je ob veliki asistenci vodil Nj. Sv. Patrijarh dr. Gavril. Katoliški duhovnik je opravil rimskokatoliške cerkvene obrede. Z navdušenimi ovacijami sta bila sprejeta Nj. V. Kralj in knez Namestnik Pavle. Pred spomenikom Kneza Lazarja, prav na mestu, kjer je ta padel, je govoril armadni general g. Nedić, ki je med drugim rekel tudi to, da je kosovska nesreča sicer pomenila pogubo tedanje srbske države, a je kljub temu utrla prvo vstajenje ter dala sijajen primer za to, da narod, ki stavi svobodo nad življenje, ne zgubi zavselej svoje svobode. Pozval je narod, naj neuklonljivo čuva tudi danes kosovsko misel in narodne svetlinje.

Žrtve jugoslovanskih marksistov v Španiji

Zadnje čase so nekateri marksistični listi poročali o žrtvah jugoslovanskih marksistov, ki so v Španiji padli v bojih proti narodni Španiji. Po teh poročilih naj bi imeli jugoslovanski marksisti kar obšutne krvave izgube. Bravce bi nehoti moral sklepati, s kakim velikim junaštvom in požrtvovalnostjo so se jugoslovanski borili v Španiji za komunistične ideale. V resnici pa je stvar precej drugačna. Padlih ni toliko, kakor javljajo naši marksisti, ampak mnogo manj. Kajti o enem in drugem, o katerem se je trdilo, da je mrtev, že prihajajo poročila, da je živ in zdrav. Nekateri so se tudi že vrnili in pripovedujejo o svojih tovariših, da so ostali lepo živi, čeprav so jih tu imeli za mrtve. Toda mnogi so se po končani vojni razkropili v širni svet. Nekateri so se priglasi tudi za tujsko legijo. Številke o padlih jugoslovanskih komunistih v Španiji ne drže. Kajti premnogi med onimi, ki so se podali v špansko pustolovščino, so se odločili, da prinašajo žrtve za komunistično stvar — zaledju, pri propagandnem

delu, pri aprovizaciji, v pekarnah ali pa kot mučitelji nedolžnih žrtve, kakor prosluli Lovrenčič.

Ljubljanski "Slovenec" odgovarja nemškemu listu

Ljubljana. — Pod naslovom "Zaradi prijateljskih odnosov" odgovarja list "Slovenec" tako-le:

"Te dni smo bili presenečeni, ko smo v dunajskem listu "Neues Wiener Tagblatt" brali podatke o nemški manjšini v Jugoslaviji. Ugledni dunajski list namreč pravi, da je v naši državi vsega 700.000 Nemcev, in sicer 170.000 na Hrvaškem in v Slavoniji, 460.000 v Sremu, Banatu, Bački in Baranji, 25.000 v Bosni in Hercegovini ter 50.000 v Sloveniji.

Koliko je Nemcev drugod po državi, se lahko prepričamo iz državnega ljudskega štetja iz leta 1931, ki je bilo nepristransko. Ti uradni podatki pravijo, da med 500.000 Nemci, kolikor jih živi v Jugoslaviji, je v Sloveniji Nemcev 25.000, torej polovico manj, nego jih navaja "Neues Wiener Tagblatt". Nemci se glede uradnega državnega ljudskega štetja pri nas niso do zdaj nikoli pritoževali in zato ni prav, če se "Neues Wiener Tagblatt" ne drži uradnih števil, kakor se jih držimo mi, če gre za drugorodne manjšine v Nemčiji. Postopanje "Neues Wiener Tagblatt" v tej zadevi je treba obžalovati, ker Jugoslavijo in Nemčijo vežejo odnosi dobrega sosedstva in političnega prijateljstva ter gospodarskega sodelovanja in takim odnosom ni v prid, če se listi glede narodnih manjšin ne drže lojalno uradno ugotovljenih števil, ki ustrezajo dejanskemu stanju.

Smrtna kosa v domovini

Na Vrhniki so te dni pokopali Gašperja Ogrina, orožniškega narednika, ki mu je zločinsko dejanje iztrgalo življenje. Bil je vrlo priljubljen vseh, kjerkoli je služboval. — V ljubljanski bolnišnici je preminul po hudi operaciji g. Janez Lovko, ugledni posestnik iz Cerknice. Bil je svoj čas v Ameriki, nakar se je vrnil in prevzel gospodarstvo doma. Bil je vzoren katoliški mož!

Nepismeni ljudje

3000 nepismenih ljudi je v Splitu, kakor je na zborovanju splitskih hrvatskih društev sporočil prof. Ante Belas. Hrvatska društva iz Splita so se namreč 19. m. m. sešla, da bi sklepala, kako pobijati nepismenost. Letos je v Splitu bil sicer tečaj na nepismene, vendar je vanj hodilo le 62 ljudi.

Ves gasolin, kar ga ima Japonska na razpolago, gre v vojaške svrhe in tako je privatni avtomobilski promet popolnoma izginil. Na ulicah so se pokazala zopet stara vozila, kakoršno vidimo na gornji sliki.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljka in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Najbolj urediteljska in uprava:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnine:	Subscription:
Za leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrata.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kaj bo s sporazumom z Hrvati?

1. POGLEJMO MALO NAZAJ!

Gotovo se vsi ameriški Jugoslovanci z zaskrbljenimi očmi ozirajo proti svoji domovini in prestrašeni čakate poročil o končni pravilni ureditvi svoje stare domovine, katero ljubite. Gre sedaj za sporazum s Hrvati, o katerem se je na široko razpisalo tudi vaše ameriško časopisje.

Predno govorimo o sporazumu, pogledimo nekoliko nazaj v zgodovino obstoja naše mlade države, da bomo potem sedanje stanje bolje razumeli.

Za ustanovitev naše države in za našo svobodo ste z navdušenjem delali in žrtvovali med svetovno vojno mnogo tudi vi, ameriški Slovenci. To ste dokazali s "Slovensko ligo", z "Narodno zvezo", nadalje s "Slovenskim republikanskim združenjem", pravtako pa tudi z "milijon-dolariskim fondom". Vse to izpričuje, da niste spali, da niste zamudili velikega zgodovinskega časa našega naroda ter ste skušali storiti svojo dolžnost v polni meri. Narod doma vam je za to hvaležen. Vse majske deklaracije, vse delo naših narodnih voditeljev tu doma, bi nikdar ne doseglo naše popolne svobode in naše države v tej obliki, če bi vi ne bili posegli vmes predvsem s svojo "Narodno zvezo" in s svojim "Jugoslovanskim Narodnim Svetom" v Washingtonu skupaj s Hrvati in Srbi, ki je pridobil Wilsona, da je 4. junija 1918. leta na grobu Georga Washingtona slovesno v svojih točkah zahteval tudi našo svobodo in našo državo.

Tako smo dobili svojo svobodo in državo. Toda takratni voditelji treh jugoslovanskih narodov tu doma niso bili kos svoji ogromni nalogi, katero jim je dal veliki zgodovinski trenutek. V otroški naivnosti so uredili državo tako, da so ji dali že v zibel kal nujnega pogina. Postavili so jo namreč na popolnoma napačne temelje. Zatajili so tri narodne samobitnosti in rekli, da so trije eden. To je pa samo Presveta Trojica, ki je pa skrivnost, ki presega človeški razum.

Nad tisoč let smo bili trije narodi: Slovenci, Hrvati in Srbi. Nad tisoč let je vsak od njih živel svoje samostojno, ločeno, samobitno narodno življenje, razvijal vsak svojo kulturo, govoril vsak svoj jezik, pisal vsak svoje knjige, molil Boga vsak v svojem jeziku, eden ločen od ostalih dveh celo po veri in cerkvi.

Veliki ruski ministerski predsednik za časa svetovne vojne Suzanow je trdil, da bo nova država Jugoslavija na taki podlagi nosila že ob svojem začetku kal razkroja, zato je nasprotoval tej zamisli, dokler je bil na oblasti. Takratni voditelji treh naših narodov pa so v svoji naivnosti mislili, da so modrejši, da bodo kar čez noč spremenili človeško naravo, čez noč zbrisali vse tisočletne spomine, čez noč podrli vse naravne in umetne plotove, ki so nas ločili in da bodo naredili iz treh enega. Tako je prišlo do takozvane vidovdanske ustave naše države, katera je postavila strogo centralistično podlogo t. j. da smo vsi trije narodi tudi etnično samo en narod in je združila vso oblast v Beogradu in tako ustvarila samo nekakšno Veliko Srbijo po zamisli pok. Pašića.

Da pojasnim to zmoto, naj rabim primer vaše države. Kaj bi rekli Amerikanci, ako bi prišli sedaj možje, ki bi odpravili vaših 48 držav in naredili iz njih eno samo; dali vso oblast samo Washingtonu, ki bi odločeval v prav vseh zadevah državne uprave. Se celo zadnjega šolskega slugo bi ne smela imenovati ne občina, ne sedanja država. Ves denar bi šel v Washington, ki bi ga dajal državam in občinam samo toliko, kolikor bi hotel za ceste, šole, za razne ljudske naprave, vodovode itd. Nekoliko mož v Washingtonu bi imelo vso oblast v rokah. Časnikom bi dovolili pisati samo to in samo toliko, kolikor bi ti hoteli. Nobenega društva bi si ne smeli ustanoviti, če bi vam ti možje ne dovolili. Volitve bi bile take, kakor bi ti možje hoteli. Kandidati bi vam ti nastavljali. Kateri Amerikanec bi pristal na takšno ustavo? To pa so naredili ti možje pri nas.

Vsi trije jugoslovanski narodi smo lahko in smo tudi en sam državni narod, tako kot čitamo večkrat, da kdo od

vaših državnikov govori o "amerškem narodu", ne zanika pa s tem, da obstoje v Ameriki razne narodnosti: Slovenci, Irce, Nemci, Italijani i. dr. Da bi se pa vsi narodi zliili kar čez noč v en sam narod, je pa prav gotovo smešno. In vendar so tako mislili stvaritelji naše jugoslovanske ustave.

Kajpada se je le prekmalu pokazalo tudi v Jugoslaviji, da tako ne gre. Začele so se takoj težave. Vlada je sledila vlad v kratkih presledkih. Srbi niso hoteli dati oblasti iz rok, Hrvatje so zahtevali svoje pravice, Slovenci svoje. In nastal je v državni hiši tolik prepir, da je prišlo do poboja v skupščini, ko je bil ustreljen voditelj Hrvatov — Stefan Radič.

(Dalje prih.)

KAJ PIŠE SLOVENKA IZ PUEBLE?

Pueblo, Colo.

Vsak dopisnik začne z delavskimi razmerami, ali pa z vremenom. Bil bi čudež, če bi jaz začela o čem drugem. Saj drugega posebnega tudi ni. Vročine imamo tu zdaj dosti. Noči pa se malo ohladi, kakor je pisal v tem oziru g. urednik, ko se je nahajal pred nekaj časom v tem kraju. Njegove dopise smo zelo radi brali in želimo, da bi zopet kmalu prišel kaj nas pogledat, založili ga bomo z vsemi informacijami, da bo lahko zopet pisal o fouekih, figarjih in zocarjih.

Pred kakima dvema tednoma sem dobila mesečnik "Novi Svet", ki sem ga naročila od g. urednika, ko se je nahajal tu na zapadu. Zelo sem se ga zveselila. Ta lep list pa res zasluži vsega priznanja. Jaz sem ga tu pa tam že preje čitala, moram priznati, posodila mi ga je včasih prijateljica. Pa se čutim zdaj bolj ponosno, ko sem sama nanj naročena. Sicer je pa res tako, kakor ste povedali nam, da če se bomo list samo izposojevali, ga ne bomo dolgo čitali. Tako delo je treba, da vsak podpira. Nas Slovenci je že itak malo, pa če se bomo še mi pričli in držali proč, ne bo nič. Baš v junjski številki "Novoga Sveta" sem našla eno znanko iz mladih let, ki zdaj biva v Rockdale pri Jolietu. Vesela sem bila, ko sem brala o njej, da še živi. To je pa res nekaj dobrega, da tako le nas Slovenci opisujete. Dobro ste si to zamislili. Koliko rojakov se bo vsaj na ta način še med seboj na novo spoznalo, ki se niso videli, odkar so odšli od doma iz kraja. Le nadaljujte to važno delo, ljudje bodo vam hvaležni. Vse družine, ki pa le morejo si naj pa ta lep list naroče. Saj ni lepšega, ko človek takole po delu sede in bere kaj lepega, kakor je bilo v "Novem Svetu". Sploh je v "Novem Svetu" vse berilo zelo zanimivo, da človek ne more odložiti, dokler istega do konca ne prečita. Tudi jaz pravim, da kdor njima tega lepega lista v svoji hiši, veliko lepega berila zamudi.

Ko bi znala tako zanimivo pisati, kakor zna naša Mrs. Hegler ali pa Mrs. Centa, bi vam napisala marsikaj zanimivega. Sicer jaz ne bivam na farmah,

kakor one dve in zato tudi toliko ne opazim.

V naši cerkvi so postavili odre, kjer bodo barvali in slikali cerkev. Tako se vedno giblje in imamo kaj novega v svoji sredi.

V Amer. Slovence vidim zopet, da so v starem kraju tudi letos zopet poplave. Res ubogi ljudje, še od ene nesreče se ne opomorejo, pa že na novo kaj pade na nje. Domovina je res uboga, če ni toče, je povodenj, če ni tega je suša, tako, da skoro ni leta, da bi vsaj enkrat čuli iz starega kraja, letos je pa vse lepo in nič ni nas zadelo.

Zapisala bi kaj o delavskih razmerah. V topilnici še nekaj delajo. Dela so težka. Zaslužek pa bolj pičel. Seveda je pa tudi pri nas ljudi brez dela, ki bi radi delali, pa ga ne dobe. In taka tožba se čuje tudi od drugod. Menda povsod enako.

Naj jenjam, da mi dopis ne izgine v uredniškem košu. Pozdrav vsem naročnikom lista, ki mi želim obilo uspeha in novih naročnikov.

Naročnica

VABILO NA ROMANJE V LEMONT

Milwaukee, Wis.

Kakor vsako leto, tako bomo tudi letos poromali v prijazni Lemont od fare sv. Trojice. To romanje bo dne 13. avgusta, ko bomo milwauski Slovenci poromali na ameriško slovenske Brezje k Mariji Pomagaj v Lemont.

Vsi, ki imajo namen, ali se bodo še odločili te dni, da znami romajo v Lemont se naj prijavijo, kakor hitro mogoče, da si tako zagotovite svoj sedež na busu, in mi ga moramo pravočasno naročiti. Zglasite se v župnišču pri gospodu Rev. Vladimirju. Bus bo odpeljal ob pol sedmih jutraj 13. avgusta izpred cerkve sv. Trojice na South 4th Street. Torej vsi, ki se želite romanje udeležiti se ne pozabite prijaviti pravočasno. S pozdravom,

Lucija Gregorič

CHICAGO WHITE SOX ŽOGARJI SPOROČAJO

Chicago, Ill.

V nedeljo dne 16. julija bodo igrali Čikaški "White Sox" žogarji (Baseball players) dvojno igro "double-head-

er" v znanem Comiskey Parku na 35th and Shields Ave. Igrali bodo z Washington Senators. Prva igra prične točno ob 1:30 P. M. Dve igre za ceno ene vstopnine. Za rezervirane sedeže kot v boksah ali druge boljše sedeže lahko pošljete naročilo po pošti. Vstopnina za te vrste sedeže je \$1.65 vred davkov.

Vsem, ki se zanimajo za žogiranje se nudi ta dan prilika obile zabave.

Reporter

4. JULIJA IN UMETNI OGENJ V SOLDIER FIELD V CHICAGU IN DRUGO

Chicago, Ill.

Kar se tiče parad in pompa Amerikance težko kdo prekaša. V torek na dan 4. julija so ameriški legionarji priredili v velikem stadionu v Soldier Field veliko patriotično prireditev. Tu sicer prirejajo vsako leto na dan četrtega julija slične prireditve. Zvečer pa izvajajo sijajne predstave z umetnim ognjem, raketami in raznim streljanjem. 4. julij je ostal v zgodovini Zdr. držav največji narodni praznik. Po mestih in vaseh začno streljati in pokati že teden pred praznikom in nadaljujejo z istim še skoro teden po prazniku. Tujeu, ki mu te navade niso znane, misli, da je nastala revolucija v deželi, ko vse poka, da se trese od treskanja, kakor bi kdo bombardiral mesta od vseh strani. Ampak to je četrtojuljska zabava, ki je Amerikancem prešla v kri in meso. Vsako leto je na stotine otrok in tudi drugih ranjenih, več tudi ubitih od razstrelb. Časopisi svari vsako leto, ampak kaj svarila. Pokati mora, da se svet maje pod nogami in ozračje.

Na severnem koncu stadiona je stal veliki kotel, seveda umetno narejen, pod njim je gorelo, iz njega se kadilo. To je predstavljalo znani ameriški melting pot, kjer se polagoma pretaplja jo razni narodi v Amerikance. Najprvo je bila po stadionu slavnostna povorka, v kateri je korakalo večje število raznih godb, največ od lokalnih postojank ali podružnic ameriške legije. Po tej paradi so se začele predstave, v katerih so nastopale vse razne narodnosti. Prva skupina je bila litvinska. Do kakih 70 do 80 litvinskih mladih deklet in žena je nastopila v narodnih nošah. Izvajali so litvinski narodni ples. Za njimi je prišla poljska skupina, ki je štela pa najmanj še enkrat toliko. Tudi ti so izvajali narodne ples. Za tem so sledili Francozi, Italijani, Dunajčanke, Norvežani, Angleži in Meksikanci. Vsaka narodnost ima svoje narodne noše, svoje nastope itd. Vsaka skupina, ko je odpela in končala s svojim nastopom je odšla v omenjeni melting pot, v katerega so vodile stopnice in po njih so vse grupe šle in izginile v melting pot, kar je bila zelo nazor na sliko, ki kaže, kako se razne narodnosti polagoma pretaplja jo v Amerikance.

Tem nastopom so sledile še druge razne predstave, ki so jih proizvajali razni umetniki, kot plesi, telovadba in drugi nastopi.

Zanimiva pa je bila zadnja točka, ko je 176 proslince raznih narodnosti prejelo državljanske pravice. Te prosilce so seveda že preje na sodišču zaslišali in so vsi naredili izpit za državljanstvo. Le končni sprejem istih kot državljane te dežele pa je sledil ta večer. Vsaka grupa je posebej prisegla zvestobo Ameriki. Najprvo angleška, potem poljska, potem italijanska in nato nemška. Zaslišbo in zaprisego je vodil sodnik Sullivan, kateremu so v stadionu postavili za ta slučaj sodni pult. Po končani zaprisegi je godba zagrnila ameriško himno, katero je številna množica v stadionu stoječa pela vred z proslilci državljanstva.

Temu pa je sledilo izvajanje umetnega ognja. Začeli so streljati s topiči, izpuščali so velike rakete, ki se razstrelijo visoko v zraku v vseh mogočih barvah. Prireditve se je udeležilo tudi precej naših ljudi, večinoma mlajši.

Zadnje nedeljo se je vršil farni piknik fare sv. Štefana v Willow Springsu z zelo lepim uspehom. Udeležba je bila lepa, kakor tudi dan je bil kakor nalašč za tak izlet.

Tistim, ki se zanimajo za potovanje na svetovno razstavo v New York se javlja, da za slučaj, da se priglasi 25 oseb za tako potovanje, bi stala vožnja tja in nazaj z vlakom ter hrano na vlaku, ter tri dnevno bivanje v modernem hotelu v New Yorku, (hrana v New Yorku ni vključena, marveč samo hrana na vlaku), ta način potovanja bi stalo \$40.50. Oni, ki bi pa želeli ostati v New Yorku dalj časa, kakor tri dni, to lahko po želji store, doplačajo potem le za vsak nadaljni dan bivanja v New Yorku po \$2.50 za bivanje na hotelu. Potujejo pa nazaj kadar bi želeli. Potniki se lahko priglasi v uradu našega lista za nadaljne informacije glede tega. Navedeni pogoji veljajo seveda le, da se priglasi 25 oseb za tako skupno potovanje od Chicage do New Yorka in nazaj. H tej skupini se lahko priglasi rojaki iz Joliet, So. Chicage, Waukegan in Milwaukee. Skupno potovanje se lahko uredi ob času Delavškega praznika. Skupina bi odšla iz Chicage v petek 1. septembra. V soboto jutro dospo v New York in se vrnejo nazaj v torek jutro. Kdor se za to zanima, se naj čimprej priglasi.

Prvo nedeljo v avgustu bo imelo društvo sv. Štefana svoj veliki letni piknik v Keglovem vrtu v Willow Springs, Illinois. Društvo pripravlja zelo bogat program za ta slučaj in vabi ljubitelje izletov na 6. avgusta na svoj piknik v prosto naravo.

X.

JAPONSKA BOJKOTIRA OLIMPIJADO

Zveza japonskih športnih društev je sklenila, da ne bo sodelovala na zimskih olimpijskih prireditvah 1. 1940. v St. Moritzu. Glede sodelovanja v Helsinkih na Finskem še ni padla dokončna odločitev, toda kakor stvari danes stoji, je zelo verjetno, da ne pridejo Japonci niti na Finsko.

Dogodki

med Slovenci po
Ameriki

Lepo poročilo Slovenske posojilnice v Clevelandu

Cleveland, Ohio. — Slovenska posojilnica "St. Clair Savings and Loan Ass'n." je objavila te dni polletno finančno poročilo v slovenskih listih v Clevelandu in izkazuje jako lep napredek. Posojilnica izkazuje \$1,055,835.85 imovine.

Himen

Cleveland, Ohio. — V cerkvi sv. Pavla sta se poročila te dni ženin g. Milan Poje in nevesta Miss Ana Likozar. Ženin prihaja iz družine Jurija Poje v Collinwoodu in nevesta pa iz družine Jožef Likozar v Euclidu. Bilo srečno.

Novi grobovi v Clevelandu

Umrli so v Clevelandu te dni: Rojak g. John Sterniča je umrl dne 5. julija na svojem domu. Bil je član društva Janeza Kresnika, JSKJ. — V Euclidu pri sv. Kristini je umrl rojak John Stepič, star 59 let. Doma je bil iz fare sv. Križ v vasi Gradec na Dolenjskem. V Ameriki je bival 34 let. — Obema R. I. P.!

Smrt kosi tudi v Minnesoti

Keewatin, Minn. — Tu je preminul te dni rojak Anton Turk, star 56 let, rodom iz Loža. Zapusča ženo in več otrok.

Poroka na Chisholmu

Chisholm, Minn. — Večno zvestoba sta si obljubila v soboto 8. julija ženin Anton Lenarčič in nevesta Mary Šmolc. Mnogo sreče v zakonskem življenju.

Clevelandčan bere levite

Moleku

Cleveland, Ohio. — Anton Dračar, dopisnik "Enakopravnosti" piše v svojem dopisu med drugim tudi to-le: "Vi g. Moleku, ki imate čast biti urednik 'Prosvete' in ki ste svoj čas odstopili od sodrugov S. S. Z. ter ste postali svobodni soditi in poročati ter utrinjati smernice za naš narod ali pa za naše delavce. Kje je rešitev naša? Stati na obrežju ter norčevati se iz ljudi, ki polagajo svoje žrtve za osvobojenje zatiranih, je falotsko, jednako neslani so komentari čikaških domišljavcev." — Zdi se nam, da je to napisal mož, ki zna pisati v Cankarjevem duhu. Zlasti pa je ta izjava značilna, ker kaže, da so Moleka jeli tudi Clevelandčani spoznavati ...

Naš naraščaj

Lorain, Ohio. — Gospa stor. klja se je oglasila pri družini Mr. in Mrs. John Kachur na East 29th Street in jim podarila zalo hčerko. Ravno tako se je po enakih opravkih zgledala tudi pri družini Mr. in Mrs. John Jakopin in tudi njim pustila zalo hčerko za spomin. Obema družinoma naše čestitke!

TARZAN IN SLONOVI LJUDJE

(17)

Kdo naj sedaj najde še sled za ugrabitelj, ko je dež vse zabil? Tudi tako izvežbanemu zasledovalcu kot je bil Tarzan, je nemogoče. Pod drevesom se je ustavil in premišljeval. Bil je v deželi Bantango divjakov, ljudskega rodu. Nekaj let je bilo tudi v družbi ugrabiteljev Gontale,

Mogoče je pa tudi bilo to, da so bili Gontale in njeni ugrabitelji zasledovali od Bontango divjakov, ki so jih vse skupaj vjeli. Naj bo že kakor hoče, Tarzanu se je videlo vredno, da pogleda v to divjaško naselje. Ni vedel kaj ravno je to naselje, toda to ga ni skrbelo, bo že našel.

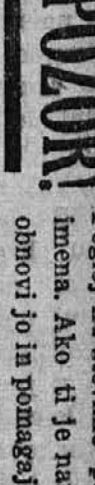

Napotil se je kar na slepo srečo naprej in kmalu prišel do neke bolj pušne pokrajine, posejane z manjšimi grčki, ki niso bili poraščeni z drevjem. Od tukaj je imel kaj lep razgled na bujno rastočo džunglo. Taki grčki so bili daleč na okoli, sredi te med drevjem stalo divjaško naselje.

Po dnevu, je vedel, da se ne more približati, bi bilo prenevarno tudi zanj, zato je počakal noč. Ko se je napravlila temna noč, se odpravil na pot. Kot gladek lev, ki se je odpravil na nočni lov, je moral Tarzan, samo rjodati bi še moral, toda Tarzan je bil previden in je bil tiho.

POZOR!

Pogled na kletko poleg naslova in imena. Ako ti je naročnine potekle, obnovi jo in pomagaj listu!

Nedeljski kotiček

J. M. Trunk.

TRETJA NEDELJA V JULIJU

"Vojska je življenje človeško na zemlji" (Job 7, 1).

Ako res hočeš biti sam svoj, ali svoj gospod, moraš biti vedno na boj pripravljen in ne smeš zamuditi vsakdanjih priključkov, da zmagaš nad seboj. Če čakaš na priložnosti, pri katerih gre za nekaj velikega in imenitnega, zamudiš medtem vsakdanje manjše, se ne vojskuješ pravilno. Kako hočeš upati, da zmagaš v velikem, hudem boju, ako si prej v malih praskah premagan? V malih borbah uči se spretno rabiti duševno orožje, privadi se težavnim borbam, spoznavaj nakane in zvitosti sovražnika, navdušuj se in navadi tvoje strasti, da ti se postanejo pokorne. Opravičeno se boj, da podležeš v hudih bojih, pri katerih gre resno za dušo tvojo, ako se nisi prej priučil, da zmagaš v manjših borbah in spopadih. Premaguj se nadalje ne samole v prepovedanih rečeh, temveč tudi v dovoljenih. Ako v teh podležeš, ne izgubiš dosti; če pa zmagaš, boš

zmagal tem prej, kadar bo šlo za greh in za zveličanje duše. "Pred boleznijo vzemi zdravilo," pravi modri Sirah (18, 20).

Ni malo, ako si v vseh rečeh sam svoj gospodar, imaš sebe v oblasti in ne delaš hudo, katero hočeš, ampak dobro, katero najstoriš, da si ti ustavlja. Dolgo in hudo se mora človek boriti, preden premaga samega sebe. A le tako prideš do prave svobode duha in prostosti otrok božjih, do one svobode, s katero nas je Kristus osvobodil (Galač. 5, 1), in katera šele stori, da postane človek resnično pravno in duševno velik, v resnici duševno velik.

Dokler se boriš, zmaguješ. Toraj "bij lepi boj vere; poprimi se večnega življenja, za katero si bil tudi poklican" (Tim. 6, 12).

Mnogi govorijo danes o svobodi, pa ne poznajo prave svobode, ker so večinoma sužnji svojih strasti, ako se ne borijo in ne premagujejo same sebe.

IZ GORIŠKE, PRIMORJA IN ISTRE

Popis sadnega drevja in vinogradov

Reka, junija 1939. — V letošnji pomladi so bili posestniki v območju reške pokrajine, pozvani po občinskih uradih, da javijo tem številu vsega sadnega drevja: jabolk, hrusk, češenj, češpelj, še posebej pa koliko imajo trt, bodisi v vinogradih, vrtovih ali ob gospodarskih poslopih. Trdijo, da se je ta popis vršil kot predprilava za uvedbo novega davka na sadno drevje.

Nekateri kraji v reški pokrajini bodo z novim davkom zelo prizadeti, to je tisti, ki imajo veliko sadnega drevja. V okolici Reke same, to je po takozvani Kastavščini gojijo trto, fige, marelice in breskve, hruske in češnje. Kraji sicer niso redoviti, saj se tu razprostira izrazit Kras, vendar sadje dobro uspeva in je glavni pridelek kmetov v teh krajih. Zlasti mnogo sadja je v severnem delu reške pokrajine, od Trnovca dalje ob desnem in levem bregu reke. Tu prevladujejo jabolka in češnje, v nekaterih vaseh pa imajo zlasti veliko žlahtnih hrusk ter dobrih češenj. Vinogradi so tu zelo redki, skoro vsak kmet ima na vrtu ali ob gospodarskem poslopiju zasajeni po nekaj trt. Tu zlasti uspevajo češnje in jabolka, ki so kmetu svojčas dajala znaten izkupicek v zgodnji in pozni jeseni, pa tudi pozimi, ko je enkrat skuhal slivovko. Ker je bilo pridelovanje slivovke s posebnimi odredbami kmetu popolnoma onemogočeno, jabolka pa so zgubila svoja bivša tržišča je kmet po večini gojenje sadnega drevja zamenjal. Zdjaj pa naj od njega še plačuje poseben davek. Posledica uvedbe davka bo, da bodo začeli gospodarji izkopavati drevje, zlasti ono, ki je že starejše. Tako se bo polagoma zgodilo tudi s sadjarstvom kot z živinorejo v zavetku uvedbe občinskih davkov na razno vrsto domače živine.

Nagrade zavarovanim delavcem

Z veseljem je pozdravilo tudi prebivalstvo iz Julijske Krajine, predvsem delavstvo, novi italijanski zakon o zavarovanju delavcev, ki določa posebne nagrade zavarovanim članom ob posebnih prilikah, kakor na primer ob poroki in ob rojstvu otroka. Nagrada za novorojenčka za moške po 700 lir, za ženske pa 500. Vse to pa le pod pogojem, da zakonca nista starejša od 26 let in da sta bila pred poroko vsaj eno leto zavarovana. Nagrade za novorojenčka pa se stopnjujejo. Za prvega otroka dobe starši 300 lir, za drugega in tretjega po 350, za vsakega nadaljnega pa po 450 lir. Dobe pa to nagrado le tisti zakonci, ki so bili v zadnjih dveh letih pred otrokovim rojstvom zavarovani vsaj za eno leto.

Vrnili so se na polje

Letošnji poljski pridelki obetajo izredno dobro. Temu je pripomogel v največji meri zadnji dež, ki ga je bilo toliko, da so skoro povsod ljudje z vodo preskrbljeni za vse leto. Pšenica je še posebno lepa, da je nekaj let ne takšna. Ve-

KOMISAR NA FILIPINIH

Vrhovni komisar na Filipinih, Paul V. McNutt, ki se je nedavno povrnil v Ameriko. Slika ga kaže z njegovo ženo in hčerjo ob dohodu v San Francisco.

liko upanja je dalo obetajoča letina posebno tistim, ki so morali zadnje čase iti iskati službo v razne tovarne in rudniška podjetja, kakor v ladje-želnico v Tržiču, v rudnik boksita, v Sveto nedeljo ali v labinski rudnik. Vsi ti so prepričani, da bodo doma še vedno boljše lahko živeli kot pa od zaslužka drugod. Z vsa vne- mo so se zato zdaj vrgli na poljsko delo, prav tako kot tisti, ki so jih poslali od vojakov domov ravno zato, ker so potrebni pri delu na polju. Tako se bodo zdaj pri delu na polju lahko pogovorili, kako je bilo pri vojakih in kako v tovarnah ter rudnikih in tudi o tem, če so kaj dobro zaslužili.

Cene na živinskih sejnih

Redkokdaj kaj slišite ali berete o tem, kako je pri nas z živinskimi sejmami, to se pravi s cenami, ki jih ima pri nas v Istri goveja živina, ki jo pripeljejo na sejem. Naj vam danes zapišemo nekaj vrstic o zadnjem živinskem sejmu v Pazinu. Nanj so pripeljali 407 volov, 305 krav, 12 telic, 11 konj, 75 oslov in 67 ovc. Moramo reči, da je živina v Italiji zelo poceni. To je na eni strani res zelo dobro, na drugi strani pa spet izredno slabo. Tisti, ki meso kupuje, je gotovo zadovoljen, če ga dobi poceni, bolj slabo pa je za kmeta, ki živino proda, saj jo daje res napol zastoj. Voli so bili na pazinskem sejmu po 360 do 420 lir, kar bi v najboljšem primeru bilo komaj 17 ali 18 dolarjev v našem denarju. Krave so bile po 340 do 400 lir, junice od 280 do 350, telice od 350—450 lir, konji po 800 do 2000, osli po 150 do 700, ovce pa po 80 do 180 lir.

DENARNE POŠILJATVE

nakazujemo za Jugoslavijo, Italijo in vse dele sveta po dnevnem kurzu. Prejemniki dobijo denar na dom po pošti. Včeraj so bile naše cene:

ZA DINARJE:	
Za \$ 2.30.....	100 Din
Za \$ 4.50.....	200 Din
Za \$ 6.60.....	300 Din
Za \$ 10.25.....	500 Din
Za \$ 20.00.....	1000 Din
Za \$ 39.00.....	2000 Din

ZA LIRE:	
Za \$ 6.30.....	100 lir
Za \$ 12.00.....	200 lir
Za \$ 29.00.....	500 lir
Za \$ 57.00.....	1000 lir

Vse pošiljave naslovite na:

JOHN JERICH
1849 W. Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

so morali zaradi tega za nekaj časa ustaviti promet na cesti Trst—Tržič. Z eno samo mino so razstrelili 30.000 ton kamena. Za mino so uporabili 300 kg. streliva.

Sv. Križ pri Trstu — S senika je padla 6 letna Marija Sedmakova. Zaradi težkih notranjih poškodb in počene lohanje so zdravniki izjavili, da je njeno stanje obupno.

Trst. — Umrli so: Pipan Jurij 29 let, Skočaj vd. Cetin Helena 77, Žigante Anton 74, Buršič Stanislava 10, Radin por. Marežič Antonija 95, Pečenko vd. Ragušič Antonija 75, Otoničar Ivan 71, Hrovatin Josip 1 in pol, Ralca vd. Kerpan Frančiška 81, Peklar por. Čermak Marija 44, Bogatec Martin 35, Mihalič Ivan 70, Stojnič Mihael 39, Župan por. Koren Laura 26.

Trst. — V bolnišnico so pripeljali 18 letno Zorko Ponižvo, ki je padla s kolesa v bližini Škrinjarijeve gostilne v Šavljah. Zdraviti se bo morala 4—5 tednov.

Trst. — Zaradi slabosti srca je nenadoma postalo slabo 77 letni Heleni Cetin. Starka je umrla še predno je prišla zdravniška pomoč. — Zaradi srčne kapi je umrl delavec Ivan Fakin, star 42 let.

Trst. — Pred sodiščem je bil oproščen pristaniški delavec Josip Pečar. Osumili so ga, da je hotel ogoljufati bolniško blagajno s tem, da se je sam ranil.

Trst. — Z lestve je padel, ko je delal v pristanišču, 39 letni delavec Vladimir Kreševič. Zadel je številne rane na glavi in potres možganov.

Trst. — Ker se je preveč nagnila preko okna je 23 letna Ana Jančarjeva padla s četrtega nadstropja ter si zlomila hrbtenico. Kmalu nato je umrla v bolnišnici.

Trst. — Neka ladja je našla na morju v bližini tržaškega pristanišča utopljenca. Ugotovili so, da gre za truplo 73 letnega Josipa Brajiča.

Vreme. — Za tajnika fašističnih organizacij je bil imenovan Ivan Tomini. Dosedanji tajnik Artemio Fornasiero je bil kazensko odstavljen.

Vipolže. — Ko si je 18 letna Nada Jasničeva česala lase pri sveči, ji je plamen v trenutku uničil vse lase. Le svoji prisotnosti duha se ima zahvaliti, da se je še rešila živa. Zadelo je nekaj težkih opeklin po obrazu.

V blag spomin

PRVE OBLETNICE SMRTI

našega nepozabnega in ljubljenega očeta in soproga

Franka Drašlerja

ki nas je za vedno zapustil dne 11. julija 1938.

Tvoja bridka smrt, nenadomestljivi soproj in dragi oče, bo ostala za nas vedno nepozabna, saj se v srcih, polnih žalovanja in tuge, sleherni dan Tebe spominjamo in mislimo nate. Dragi soproj in preljubljeni oče, vse prežgodaj si odšel od nas v svoj tihi, hladni dom, kjer počivaš brez skrbi.

Tukaj so sklenjene blage Ti roke, ko nekdanji ti dela so bile le vzor, zavije skrbne so in za otroke, trud jih je mučil in dnevni napor.

Tukaj zdaj si našel zasluženi večni pokoj; srce, ki vedno za nas je bilo, skrbi življenja je prestalo boj. Da v večnosti enkrat vsa naša družina bila bi združena, daj nam o Bog; tam kjer je le prava domovina, kjer ni solza in nadlog.

Zaljubljeni ostali:

ANTONIJA DRAŠLER, soproga; FRANCES, MARIJA, MATILDA in IMELDA, hčere; LOUIS, sin.

Bradley, Ill., July 8, 1939.

SPOMINI...

Mary Blai

(Dalje)

Prišli smo v Chicago po celokupni 9 dnevni vožnji okrog 5. ure zvečer in ob pol šesti uri sem pa že bila zopet — doma —. Telegrama nisem nič družini poslala iz New Yorka, ker nisem hotela, da bi kdo mojih od dela izostal zaradi moje prihoda. Menila sem, vsaj ob pol 6. uri je družina navadno že doma. Pa — dobila sem vrata zaklenjena. Hišna gospodinja me je vzela v svoje stanovanje, kjer me je vse vprek spraševala, kako je bil obisk v domovini. Prav površno sem odgovarjala kajti misel mi je bila pri možu in hčerki, kedaj se vrnejo z dela. Vsaj mož je bil navadno že pred 5. uro doma, kaj da danes ni; sem premišljevala in sosedo spraševala če še, ako morda mož dela kje daleč ven iz Chicago, ker ga še ni. Pa mi je odgovorila da nič ne ve in s tem sem se morala zadovoljiti in — čakati. Ob 6. uri pride hčerka domov in mojemu očesu ni ušlo, da ko me je ugledala, se me je momentno ustrašila. Misliha sem si: A — že nima vsega v rodu v stanovanju in se mi je že v istem hipu tudi zasmililo deklet, češ, kako je moralo za časa moje odsotnosti delati v tovarni in doma.

Ko sve po iskrenem pozdravu začeli misliti na večerjo, kaj bove skuhale, sem jaz eno in isto spraševala: "Kje ata dela, kedaj pride domov?" Že celo uro sem bila doma, ko mi šele prvič hčerka reče: "Mama, ata ne bo prišel nocoj domov." Sem rekla: "Zakaj ne? — I — kje pa vendar dela? zakaj mi pa ne poveš? (Moj mož namreč dela garaze, zato dva dni ne dela na enem in istem prostoru). Tedaj je pa zajokala dekle: "Mama, ata je v bolnici." Seveda je bilo meni težko vse zapopasti, ni mi šlo v glavo, ki je bila še od vožnje in slovesov vsa vrtoglava. Ko je menda hčerka uvidela moj strah, mi je začela zatrjevati, da si je oče le nogo zvil, da bo morda jutraj že doma. Pa to je bilo nemišelnost govoriti, ker nisem besede verjela. Dasi je bila na parniku moja zadnja večerja, moja zadnja hrana, razun par čaš kave na vlaku, in sem prejela tako lačna, je sedaj bila takoj večerja pozabljenka, moja edina misel je bila — k možu v bolnico. Pa kaj, ko me noge niso hotele več nositi, kolena so se šibila. Sorodniki so prišli in me odpeljali k možu v bolnico. Tistikrat je že bil 12 dni v bolnici in ko sem se po žalostnem snidenju sama res prepričala, da je ven iz tavejše nevarnosti, tedaj šele sem mogla zopet misli zbrati. Rekel je mož: "Kako težko smo te pričakovali. Tisti dan, ko sem padel s strehe, še umreti nisem mogel, tako sem te želel še videti." Padec moža je bil zares hud, s prva je bilo rečeno, da je lobanja počila za tri "inče", a pozneje se je izkazalo, da je skoro 6 inčev. Zdravnik je rekel, da le malo ljudi preboli takšno poškodbo. Za vedno mi bo ostalo v spominu leto 1938. Imeli smo veselja, žalosti, dosti preizkušenj. Bogu sem hvaležna, da mi ga je dal kot takega dočakati in preživeti. In torej — bila sem zopet doma! Sledili so dnevi polni dela, sleherni dan pot v bolnico, in obenem se lotila hišnega dela z vso vne- mo, da sem stanovanje spravila zopet v pravilni red še predno je mož prišel iz bolnice. Bilo je dela, da je bilo potrebno zares zavhati robove. Zavežala sem si ruto na glavo po načinu naše pristne slov. kmetice in hajd na delo. Vmes sem pa premišljevala, ja, ko bi me sedaj moji znanci iz domovine mogli videti, vsi, katerim sem se videla kot ameriška gospa, celo daj, ma, ki so se mi klanjali — vsi ki tam mislijo, da nam v Ameriki ni treba nič težjega delati. Mnogokrat sem bila tam vprašana: Imate dekle, eno ali dve?

Domovina težko ume ameriške razmere v tem slučaju. Svilen obloka in klobuk moti ljudi tam, da mislijo, dama v klobuku in svileni obleki, tej gotovo ni treba delati. Je pa ravno narobe, kajti v Ameriki če žena delavca ne bo krepko sama prišla za delo, vsaj za hišno delo, pa klobuka ali svile ne obleke ne bo, ker pod razmerami moževa plača ne bi zmogla življenjskih potrebščin in še dekle.

Ko se je bilo razvedelo, da sem prišla iz domovine, tedaj so začela prihajati pisma od rojakov širom Amerike, ki so bila vsa polna sočutja radi nesreče moža in polna zahvale za članke, ki sem jih med mojim potovanjem pošiljala na Am. Slovenca. Jój! Kako sem bila ginjena in vesela teh pismov in priznanj. Rada pišem in z veseljem sem brezplačno pisala članke za moje prijatelje in znance, toda, da so se me rojaki spomnili v tem času, ko sem šla skozi toliko težkih preizkušenj, to je bilo bogato plačilo za moj malenkostni trud. O Božiču sem sprejela voščil od nepoznatih rojakov, da se mi je srce smejalo in jokalo od ganutja. Pismo naša me je v šali vprašal če nameravam postati Hollywood star? in da naj bushel basket postavim k vratom za mojo pošto.

Kake stiri najst dni po mojem prihodu sem tudi dobila pismo od prijateljice Urške iz Waukegana, kjer mi je med drugim pisala: Mary, mi vemo, da je mož bolan, da imaš polne roke dela, vemo pa tudi, da imaš namarsikaj za povedati in neizrečeno težko čakamo, da bi kaj slišali o naših v domovini. Pridi če le moreš drugo sredo, vsaj se ti bo morda zdaj lažje odtrgati od doma, ko je mož še v bolnici kot potem, ko bo doma. Po daljšem premišljevanju in pomenku z možem sem se odločila, da pojdem, ker sem tudi sama želela naročila in darove ki sem jih imela od sorodnikov čimprej oddati na pristojna mesta.

Prišla sem v Waukegan k Urški, in ona mi pove da pojdevi k nekim ljudem, ki bi prav radi kaj čuli o domovini. Meni se je to videlo kaj enostavno, pa smo šle. Vzame me Urška v Ogrinove prostore, kjer je bilo že polno waukeganskih rojakinj in rojakov. Sprva sem mislila da smo na kako zborovanje naletele, a pozneje dognala, da so se zbrali tam kot meni v pozdrav. Človeku primanjkuje res besed v takih le slučajih. Bila sem ginfena, da nisem vedela, kaj reči. — Začela so se vprašanja: si vdečala naše, si govorila z našim, pa kako oče zgledajo, ali so se mat postarali, kako v naši vasi, v novi državi? Vprašanj drug za drugim. Iz vsakega vprašanja pa se je zrcalila ljubezen do vsakega, kar je v zvezi z rojstnim krajem. Te ljubezni je v srcih ameriških Slovencev toliko, da je domovina lahko vesela svojih otrok v tujini. So šli od doma, ker jim je usoda to odkazala, a svoja srca so pustili doma, pri materi domovini. Potrebno je imeti čustvo, da smo udani in spoštljivi do naše države Amerike, katera je nas in mi njo sprejeli za svojo, ki nam daje kruha, katero smo zato vzljubili z umetniško izklesano ljubeznijo. Otroško prirojeno ljubezen smo pa ohranili za mater domovino, ker si ne moremo pomagati drugace, ker to je nekaj, ki se ne da izpušiti iz naših src. Vemo pa tudi, da nas ne mati domovina kot nova domovina ne želite drugač. — Le to nas starejših boli, ko opazovaje našo mladino, uvidimo, da ta naša cepljena ljubezen v njih srcih ni mogla pogoniti zaželenih mladik in ne bo zrasla v močno deblo. Je pač tak kot ameriška gospa, celo daj, ma, ki so se mi klanjali — vsi ki tam mislijo, da nam v Ameriki ni treba nič težjega delati. Mnogokrat sem bila tam vprašana: Imate dekle, eno ali dve?

(Dalje na 4. strani)

“Podkrnoški gospod”

Dolores Wieser: — ROMAN — Poslovenil Janez Pucelj.

Zvezde sijajo v tiho vodo in žar ognja podhrteva lahko na njej, ko se zadene skrinja ob kamenje, ki obroblja vodnjak. Suza okleva. Vodnjak je globok. Pa saj se dobijo dolgi mački za ogenj, ki sežejo do dna. Ko bi bila vsaj gospodarica tukaj, da bi jo lahko vprašala!

“Alenčica!” kliče starka tiho in prisluskuje. Morda se že vrača. Pa ničesar ni slišati, razen ropotanja na dvorišču, ki se tudi polagoma vedno bolj redči in se zamolklo oddaljuje proti gozdu.

Tedaj se upre zvesta Suza na vso moč ob skrinjo in jo škrtajočo potisne čez ploščnato kamenje ob robu.

Skoraj brezglasno se skotali zaklad v temno vodo. Samo rahlo še zaržljala in nekaj težkih valov udari v krogu ob grivino, kjer je nekoč teklo razlito mleko Žalik žen.

Suza počene na tla in strmi dolgo v vodnjak. Pa je globok in negiben kakor morsko oko.

Tedaj starka vstane in diha globoko in drhteč. Zdaj ne ve nihče, razen nje same. Dolgo stoji v rastočem ognjenem sijaju in čaka. Toda gospodarice ni.

Čas poteka... Hiša se prazni. Samo nekaj prašičev teka in cvili po dvorišču in se ne da odgnati.

Suza se pritisne k vrbam in oprezuje skozi šibje. Že se blišče široki hrbti goved in volnata krdela ovac daleč ob rebri. Veliki, črni, bežeči oblak, to morajo biti konji. Vozovi ropotajo, visoko so naloženi. Na zadnjem sedi gospodar, visok in širok in ponosen. Beli lasje se mu blešče častljivo. Sam sedi na volovskem vozu, za njim pa štrli kvišku temna soha boga. Počasi omahuje sem in tja in grozljivo neprijeten lesket utriplje okrog težke, silne postave.

Zvesta Suza oprezuje in oprezuje. Gospodarice ni. Kam je? Morala jo bo iti iskat! Toda kam? Živo blato je dolgo in široko. Medtem ko bi sama odšla, bi se lahko vrnila gospodarica. Tedaj bi prišli peslajnarji, bi jo ločili drugo od druge in Alenčici ne bi mogla ničesar več povedati o vodnjaku. Človek ne ve, kaj se vse lahko pripeti. Čakati mora. Gospodarica je rekla, da bo koj spet nazaj.

Drgetajoč od mraza se zgrbi Suza na kamen ob vodnjaku in prisluskuje. V hiši je že grozljivo mrtvo in temno. Hlevna vrata reže na stežaj odprta. Toda kašče so prepolne zrnja.

“Gospod, usmili se nas — —”

Črede in vozovi izginjajo v dalji. Pa kaj pogosto se zdi, kakor da prinaša divji veter s sabo rožljanje in tožbe.

Ognjeni žar se zdaj močno zasveti. Suza strmi v temo proti zahodu. Na vzhodu — moj Bog! — saj nemara gore Mokrije — ali morda že Pirovec.

Alenke ni — kaj naj naredi?

Lahko bi pohitela za gospodarjem in njemu povedala o vodnjaku. Toda če pride gospodarica in ne najde stare Suze? Turki bi prišli in odvlekli prelepo. Ne, ne — saj mora biti moj srček koj tukaj. Saj je rekla.

Stara Suza bo čakala.

Alenka teže čez Živo blato. Iz zidane hišice za skednji in stogi, ki v nji terejo lan in pečejo kruh, potegne goreče macesno poleno, ki na zraku zapresketa in za-

gori. S skladovnice si stisne nekaj suhih vej pod pazduho in tako leti z ognjem proti severu, da se ji zaganjajo iskre in plamen v obraz. Pa veter odganja pripeko od nje in ji napihuje ohlapno obleko kakor jadro.

“Dobri veter!” zahlipa Alenka in se zameje in se žene v dolgih skokih za nevidnim potom, ki pelje k mrtvemu macesnu. Veter jo kar poriva pred sabo.

Alenka ne vidi rjavih vodnih tolmunov in ne lukenj v podnicah mostu, ki se čezenj ne bi upal noben človek več. Ne čuti, kako se pot polagoma vzpenja in ji srce poganja kri v glasnih udarcih po vročem telesu.

Kakor večša skače z gorečim polenom tja čez barje, široko razpete oči ji gledajo venomer eno edino podobo: Turki požigajo Škrbine gori proti Goram in on niti ne slutiti. Privihrajo nad prošitjo, preden se more braniti — — ujemo ga — — ubijejo ga — — na tleh leži v svoji goreči hiši — — skozi plave lase mu pronica kri.

“Naprej — — Naprej — —,” hlipa Alenka in vihti poleno, ki hoče zgoljeniti. Teče in teče, ne da bi se ozrla, dokler se ne spotakne ob daleč molečo macesnovo korenino. Zgrudi se na kolena in moči ji pojemajo.

Plamen njenega živega ogorka pa oblizne gori po macesnu, ki štrli velikanski in siv v širnem močvirju. Okrog mrtvega debela štrle toge, suhe veje in na gosto zmedeno, kakor nastilo suho, drobno šibje. Če macesen zagori — če macesen zagori, se mora videti do ogljarjev na Kamenski gori in Škrbini. Ti stoje vsi pred kočami in bodo videli ogenj. Zdaj vidijo žar samo od Žitare vasi. Pa če zagledajo to plameneče znamenje, todaj bodo zapalili svoje grmade in tako poslali posvarilo naprej.

Alenka se siloma dvigne. Odloimi dve, tri suhe veje in jih položi na ogorek. Že švigne kvišku plamenček. In zdaj prime Alenka za gorečo vejo, ne meneč se za roke, in jo visoko zažene. Veja zleti prav do sivih, okleščenih vej in pade spet v ogenj, dvakrat, trikrat. In glej — četrtič obvisi goreča veja v suhem vrhu — zaprsketa, zažene iskre, zaplapola — in kakor blisk zakolobari plamen proti nebu. Tedaj deklica glasno in drhteče zakriči od veselja. Solze se ji udere iz oči. Vidi, kako pleza ogenj od veje do veje, vedno večji je, vedno svetleje sveti. In končno stoji vse drevo v plamenu kakor velikan-ska, prasketajoča plamenica!

Z divjim ukanjem udari vihar v ogenj. Veličastno zaprše iskre. Smola vre. Alenka ne opazi, da pada žareča hrašča okrog nje. Obraz dvigne v ognjeni soj in dušo ji polni šumna radost, kakor da se ji je raztopila vsa njena bit v plamenih. Oči ji romajo h Kamenski gori. Se ne plazi tam že iskrica? Sklone se naprej. Pogled ji siloma rije v noč. Nato zlekne zamaknjena roke.

Gori — gori na Kamenski gori! Razumeli so! Grmada je zaplapolala. V nekaj trenutkih se posveti tudi na Škrbini.

“Nartej” se smehlja Alenka blaženo in pade na kolena. Vlažne oči ji gledajo ognjena znamenja kakor velike, mile zvezde. —

(Dalje prih.)

SPOMINI
(Nadaljevanje s 3. str.)

matere v naročju negovale naše otročke, tedaj, le tedaj so bili naši, tako silno naši. V našem materinem jeziku so nas prvič zaklicali: ata, mama. Njihna prva molitvica je bila slovenska, prve pesmice, slovenske pesmice. Pa že v zgodnji šolski dobi si jih je Amerika osvajala za svoje in danes so — njeni. In mi starši, ne moremo nič drugega, kakor biti ponosni na naše otročke, če vidimo, da so ali bodo dobri, iskreni državljani Ameriške Unije. Pričakovati drugače ali kaj več, bi bilo za nas nesmiselno, kajti pod razmerami, ki smo se Slovenci znajdljivi v Ameriki pred 30. in več letimi, si moramo priznati: še dobro, da nam je tako. (Dalje prih.)

IZ DOMOVINE
—
Roparski umor

V župnišče v Sikirevcu pri Babini gredi blizu Vinkovcev sta se ponoči splazila dva roparja, ki sta napadla župnikovo sestro 40 letno Marico. Ropar je z nožem sunil Marico da se je zbudila in klicala na pomoč ter zbežala na hodnik, kjer jo je ropar dohitel ter jo še enkrat zabodel v vrat, da je na mestu izdihnila.

—
Ribe je lovil

Pri Jugovih na Bregu ob Savi je 18 letni hlapec Polde Pevec doma iz Tisja, občina Šmartin pri Litiji, odšel loviti ribe v bližnjo narastlo Savo. Moral bi se vrniti domov že tistega dne zvečer, pa ga po štirih dneh še ni bilo od nikoder. Iskali so ga, pa so našli samo ribarsko mrežo. Slutijo, da je fant utonil v umazanih valovih.

—
Maščevanje

V hišo posestnika Antona Majštra v Spod. Boču pri Sevnici ob Dravi sta vdrla neke noči zakonca Josip in Julijana Jarc. Ker so bila hišna vrata zaprta, sta si pomagala s silo, da sta prišla v notranjost. Razbila sta tudi okna in iskala Majštra, da bi se nad njim maščevala zaradi nekaj govorice, ki jih je širil o Jarčevih.

K sreči Majštra ni bilo doma, drugače bi se mu slabo godilo.

—
V prepadu

Dva kilometra pred Rimskimi Toplicami proti Zidanemu mostu se je pri posestniku Plahutu zgodila nesreča, da se je sedem oseb, ki so se peljale z letovišča proti Zagrebu, ponesrečilo, ko je avto zavožil na ovinku s ceste in zdrsnil v prepad. Avto se je popolnoma razbil, človeških žrtev pa k sreči ni bilo.

—
Karambol

Iz Ljubljane se je peljal proti Ježici s svojim avtom Jože Kralj od Sv. Petra pod Sv. Gorami s svojo ženo in svačinjo Pepco Semovo. V nasprotni smeri je pa privozil težak avto, ki se je zaletel v kraljev voz in ga prevrnil tako, da so vsa štiri kolesa mela v zrak, potniki so pa prileteli z vso močjo na tlak ter so vsi trije dobili večje ali manjše poškodbe. Najbolj je bil poškodovan lastnik avtomobila Kralj, ki je moral v bolnico.

—
Utonil

Daleč znani ribič, delavec Janez Pečnik, tako poročajo iz Hrastnika, je utonil. Na skalnatem bregu Save med Možinom in postajo je lovil ribe, pa mu je pri dvigavanju mreže spodrsnilo in je padel v Savo na ostre čeri ter se močno pobil po glavi. Pri tem se je onesvestil in utonil.

—
Mater in hčer oplazila strela na polju

V okolici Križevcev na Hrvatskem je dne 15. junija divjala velika nevihta. Takrat sta zunaj na planem pasli krave Ljuba Stručić s hčerko Dragico. Ko je začelo liti, sta razpeli dežnik ter sredi planjave vedrili. Kmalu je udarilo blizu v zemljo. Strela ju je tako oplazila, da so ju prihiteli sosede komaj zdržali. Deklica se je že popravila, mater pa je tako opeklo, da se boje za njeno življenje.

—
Kjer katoličani ne skrbijo za razširjevanje svojega katoliškega tiska, tam da je najboljše priliko nasprotnikom, da širijo, ti svoj protiverski tisk.

Pisano polje

I. M. D.

IVERI.

Kakor pove general Krivitzky v svojem 4. članku o dogodkih v Rusiji, je bila nezadovoljnost s politiko splošna. Treba je bilo le primerne-ga voditelja, in Stalin bi bil sferal. Tudi Hitler je stal l. 1934 pred sličnimi razmerami. Hitler pa je udaril bliskoma, in Stalin se je od njega naučil, razlika je bila le, da je Stalin postopal korakoma, in po raznih “čistkah” odstranil vse glave, ki bi bile zmogljive. Povprečnemu človeku se zdi neumljivo, kako morejo biti ljudje še tako zaslepljeni, da tak barbarizem še odobravajo. Pa je še dosti takih ljudi pri nas v Ameriki, kakor kaže zadnji “manifest”, na katerem je tudi ime pisatelja L. Adamiča, in dosti je še takih med nami Slovenci.

Kako je zdaj v Rusiji? Ver-ni sliko nam podaja znani Lyons v svoji knjigi, kjer pravi: “Absolutism at the top implies hundreds of thousands, even millions, of large and small autocrats in a state that monopolizes all means of life and expression, works and pleasure, rewards and punishments. A centralized autocratic rule must function through a human machine of delegated authority, a pyramid of graded officialdom, each layer subservient to those above and overbearing to those below. Unless there are brakes of genuinely democratic control and the corrective of a hard-and-fast legality to which every one, even the anointed of the Lord, is subjected, the machine of power becomes an engine of oppression. Where there is only one employer, namely, the state, meekness is the first law of economic survival. Where the same group of officials wields the terrible power of secret arrests and punishments, disfranchisement, hiring and firing, assignment of ration categories and living space — only an imbecile or some one with a perverted taste for martyrdom will fail to kowtow to them”. (Page 195).

Trepast bi moral kdo biti ali fanatično strasten, da bi se pri taki absolutistični mašini skušal ustavljati.

Stalin se smatra za voditelja, pa je le mongolski Džingis Kahn, in Trotzky se rad imenuje Napoleon, pa je le judovski Napoleon. Z Rusijo na

čelu pa potrebujejo vsi Slovenci — voditelja, in sicer pristno slovenskega voditelja, žal pa, da se do danes še ni prikazal. Kadar se bo, bodo Slovani govorili, sedanje in naraščujoče število še ne pomeni dosti.

—
Ko sem na gimnaziji prvi-krat slišal nekaj o Ameri-kan-kih, sem izvedel vsaj po za-trdilu profesorja, da so Ame-rikanci nekako korajžni pri poklicih, da se jih oprimejo, da si niso strokovnjaki. Profes-or je navedel primer, da po-stane v Ameriki vojaški mini-ster (tajnik) lahko vsak, ki nikoli ni bil vojak. Ima svojo dobro in tudi slabo stran. Da-nes je kdo prodajal hlače, in malo so ga “oharali” v kaki šoli, jutri pa je odvetnik. Mor-da — demokracija?

Na sebi stvar nikakor ni ravno napačna. Kaka šola ravn-o ne prinaša nobenih zmog-losti, da si je šola za strokov-njaško znanje neobhodno po-trebna. Še čevljar se mora iz-učiti čevljarstva. Tudi pri di-plomaciji govorijo o diplomatski šoli, pa utegne bolj odlo-čilno biti, če je kdo razborit, nadarjen, sposoben, da si ni bi-lo šol. Ali je V. Potemkin po-klicen diplomat, ne vem. Vi-dim pa: “...govorice, da bo V. Potemkin, sedanji podko-misar za zunanje zadeve, po-slan v pokoj. Nova podkomi-sarja sta S. A. Lozovski, bivši kovač in V. G. Dekanov. Slednji je podpredsednik vla-de republike Georgije od aprila preteklega leta”. Vsekako je Dekanov Georgijec, ni Rus, Lozovski pa je bil — ko-vač. Morda — demokracija na vrhuncu??

—
Catanzaro, Južna Italija. — Šele sedaj je prišla vest, da je umrl v Catanzaru vojak An-drej Potočnik iz Orehovice pri Št. Vidu nad Vipavo. Umrl je za pljučnico, ki si jo je nale-zel ob priliki vpoklica rezervistov za Albanijo. Pogreba se je udeležilo preko 150 voja-kov Slovencev. Pokojnik za-pušča ženo, enega otroka, dva brata v Argentini in enega v Sev. Ameriki.

—
Trst. — Pred sodiščem je bil Miroslav Filipič obsojen na 500 lir denarne kazni in 6 me-secev zaporu pogojno, ker je ogoljufal kmetovalca Ivana Domadiča za 120 lir.

—
Trst. — Pod tramvaj je pri-šla 67 letna Ivana Bertikovič. S prebito lobanjo so jo pripe-ljali v bolnišnico, kjer le ma-lo upajo da bi jo rešili.

—
V Vazah pri Št. Jakobu v R. je umrl v 76. letu starosti Ja-nez Rauter, p. d. Terlovčnikov oče. Pokojnik je bil zelo priljub-ljen med lovci in znan kot velik ljubitelj petja. Svoječasno je sodeloval pri zboru “Rožici” in bil med ustanovitelji slovenske požarne brambe.

Listen to and Advertise over
PALANDECH'S YUGOSLAV RADIO
Folk Songs and Music
Tamburitza Orchestra
Station WWAE, Every Sunday 1 to 2
536 S. Clark St., Chicago — Har. 3006

Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 5233
Uradne ure: vsak dan od 9.
zjutraj do 8:30 zvečer.

ki ga prirejate bo uspel, če ga dobro razglasite v javnosti po-tom oglaševanja v

Amerikanskem Slovincu
Za društva imamo posebne cene.

4%

DIVIDENDE

so bile proglašene od

ST. PAUL FEDERAL SAVINGS & LOAN ASS'N

za dobo, končujočo se 30. junija 1939.

Nad \$30,000 bo plačanega v gotovini in kreditiranega na vloge.

Ta močni zavod je plačeval dividende skozi 50 let in nikdar manj kot 4%.

Vabimo vas, da si ogledate njega novi prostorni in umetno zračeni urad.

Vaša vloga se sprejme osebno ali potom pošte in je federalno zavarovana do \$5,000.00.

Premoženje nad \$1,650,000. — Rezerve nad \$100,000.

FRANK. P. KOSMACH, pom. tajnik

2116 W. CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS